

Hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék (hirtelen áradás)

Hirtelen áradásról akkor beszélünk, amikor egy gát váratlanul átszakad, vagy hirtelen nagy mennyiségű csapadék hullik vízzel telített vagy kiszáradt talajra. A csapadék hatalmas mennyiségben az alacsonyabban fekvő területek felé áramlik, így kialakítva a hirtelen áradást. A hirtelen áradást kiválthatja továbbá a hegyekben olvadó hóréteg, vagy nagy mennyiségben (akár extrém mennyiségben) rövid idő alatt lehulló csapadék.

Veszélyek:

Sokan hajlamosak lebecsülni a hirtelen áradás okozta veszélyeket. A hirtelen áradás legnagyobb veszélye a kiszámíthatatlansága. Az emberek biztonságban érzik magukat a nagyobb méretű autóban, teherautóban, de egy 60 centiméteres víz ezeket a járműveket is könnyedén elsodorja. Külföldi példák szerint a legtöbb haláleset akkor történik, amikor át akarnak kelni a lezúduló víztömegben. Az Egyesült Államokban 2005-ben a hirtelen áradás több embert ölt meg, mint a villám, a tornádó vagy a hurrikán.

- A hirtelen lezúduló víz akár 500 kg-os oldalirányú nyomás kifejtésére is képes.
- A hirtelen emelkedő víz a járműveket könnyedén felemeli és ez után a menekülés már szinte lehetetlen.

Az Önkormányzatok feladatai hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadékból eredő heves áradás esetén:

- személyek mentése
- a kimenekített lakosság elhelyezése, az alapellátás biztosítása (szállás, ruházat, élelmiszer, ivóvíz)
- **műszaki mentő munkák végzése** (a károk általában nagyobb területre terjednek ki, így a mentési munkák elhúzódásával kell számolni. Elsősorban épület- és közműkárok bekövetkezésével kell számolni. Elsődleges feladatok: fakivágások, szivattyúzás. A mentés során biztosítani kell a feladat végrehajtásába bevont személyi állomány váltását, a berendezések, eszközök üzemképességét.)
- fertőtlenítési feladatok végzése
- helyreállítás, újjáépítés

Lakossági tájékoztató tartalmi elemei:

Mit tegyünk hirtelen áradás előtt?

- **Előre kell tervezni!** Válasszon ki több magaslati helyet lakóhelye területén, ahová egy hirtelen áradás elől el tud menekülni. Ez soha ne legyen épület, hanem használja ki lakóhelye földrajzi adottságait. **MINDIG** magasabb helyen keressen menedéket, távol a víz útjától.
- **Ismerje meg lakóhelye vízrajzi és meteorológiai adottságait.** Ha abban a térségben, ahol ön él, lehetséges a hirtelen áradás, jegyezze fel a lehetséges menekülési útvonalakat.
- **Figyelje a meteorológiai híradásokat.** Ha záport, zivatart jeleznek lakóhelye környezetében, készüljön fel az esetleges menekülésre.
- **Töltse fel vízkészleteit,** mert az ivóvíz szolgáltatás megszakadhat.
- **Ha rendelkezik aggregátorral, ellenőrizze az üzemanyag mennyiséget.** A lezúduló víztömeg akár hosszabb időre is elvághatja az elektromos szolgáltatástól.
- **Rendelkezzen több napra elegendő, hűtést nem igénylő élelmiszerral, konzervvel.**

- **Állítson össze túlélőcsomagot:** elsősegély felszerelést, palackozott ivóvizet, konzervet és konzervnyitót, gumicsizmát, gumikesztyűt, meleg ruházatot, elemes rádiót, zseblámpát, tartalék elemeket.
- **Rakja fontos iratait és készpénzt vízzáró dobozba.**
- **Ellenőrizze, gyermekei biztonságos helyen tartózkodnak-e.** Esőben **SOHA** ne játszanak árokparton, vízmosások, hidak vagy viaduktok környezetében.

Mit tegyünk a hirtelen áradás során?

- **MINDIG** meneküljünk magasabb területre, dombra.
- Kerülje ki az árkokat, vízmosásokat, patakokat.
- Ha gépjárműben ül, **SOHA** ne akarjon átkelni a vízen. Keressen másik utat.
- Ha a gépjármű lefullad, azonnal hagyja el, és meneküljön magasabb területre. **Ne feledje, inkább ázzon el, minthogy a járműben veszítse életét!**
- **Éjszaka legyen fokozottan óvatos** kedvezőtlen időjárási körülmények esetén, mert a hirtelen áradást ilyenkor a legnehezebb észrevenni.
- Ha a víz már a bokája felett van, **ÁLLJON MEG és forduljon vissza**, keressen másik utat.
- **Ne keljen át elárasztott területen**, a víz mélysége csalóka lehet. A hirtelen áradás alámoshatja az utakat és egy gödörbe esve csapdába kerül.

Mit tegyünk hirtelen áradás után?

- Ha a friss élelmiszer vízzel érintkezett, **azonnal dobja ki.**
- **Forraljuk fel az ivóvizet fogyasztás előtt.** Ha kétségei vannak az ivóvíz tisztaságával kapcsolatban, azt jelezze a helyi Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv felé.
- **Ne látogassa a katasztrófa sújtotta területet.** (Katasztrófa-turizmus) Az ön jelenléte hátráltathatja a mentési és/vagy katasztrófa-elhárítási műveleteket.
- Az **elektromos berendezéseket ellenőrizni kell**, használat előtt ki kell szárítani.
- **Csak zseblámpát használjon az épület átvizsgálása során**, a fáklya vagy gyertya tüzet okozhat!